

פרופסור ג'וליה קריסטבה

ג'וליה קריסטבה נולדה בשנת 1941 בעיר סליבן שבבולגריה. היא למדה ספרות צרפתית באוניברסיטת סופיה, ומלגה שקיבלה בשנת 1966 מטעם ממשלת צרפת אפשרה את המשך לימודיה בפריז. במהלך השנים התמחתה קריסטבה במספר תחומים במוסדות אקדמיים שונים, וכיום היא פרופסור אמריטוס לבלשנות ופסיכואנליטיקנית באוניברסיטת דידרו שבפריז. קריסטבה נמנית עם הדמויות הבולטות בתיאוריה הביקורתית העכשווית.

בעת הסמוכה להגעתה של קריסטבה לפריז החל להתגבש הזרם האינטלקטואלי של ה"פוסט־סטרוקטורליזם". קריסטבה היתה שותפה מרכזית בגיבושו והיה לה חלק חשוב בהובלתו.

תוך שהיא מפתחת את הגותה באמצעות מיזוג של דיסציפלינות שונות, מעבר לבלשנות ולפסיכואנליזה – פילוסופיה, וסמיוטיקה וספרות – החלה קריסטבה בפיתוח צורות חדשות של שיח ביקורתי על המציאות. לקראת סוף שנות ה־60 הצטרפה לחבורת "טל־קל" (Tel Quel), שפרסמה כתב עת ספרותי אוונגרדי בשם זה, ובו מאמרים חשובים של חברי זרם הפוסט־סטרוקטורליזם והדה־קונסטרוקציה, ביניהם הוגי דעות בולטים כרולאן בארת, מישל פוקו ואחרים.

קריסטבה תרמה רבות לפיתוחן של הגישה האנטי־פרוידיאנית בתחום הפסיכואנליטיקה ושל תיאוריות פמיניסטיות, וכן לחיזוק מעמד האישה. אחת מעבודותיה החשובות, "סמיוטיקה", מנתחת את הקשר בין שפה למגדר. האופי הבינתחומי של עבודתה הקנה למחקרה השפעה רבה בתחומים רבים ומגוונים, בין היתר, בשאלות הנוגעות לעשייה חינוכית ובפיתוח תחום הפילוסופיה של החינוך.

קריסטבה זכתה בפרסים ובתארי כבוד רבים. בשנת 1997 הוענק לה אות אביר לגיון הכבוד הצרפתי; בשנת 2004 קיבלה את פרס Holberg הבינלאומי על חדשנות מחקרית בתחום השפה, התרבות והספרות; בשנת 2006 זכתה בפרס חנה ארנדט היוקרתית למחשבה פוליטית, ובשנת 2008 בפרס ואצלב האבל. היא נבחרה לכהן כחברת חוץ של האקדמיה האמריקאית לאמנויות ולמדעים ושל האקדמיה הבריטית. בשנת 2008 ייסדה את הפרס הבינלאומי ע"ש סימון דה בובואר לזכויות אדם ולזכויות נשים.

לאורך השנים ניהלה קריסטבה דיאלוג מעמיק עם המחשבה היהודית ויצרה קשרים חמים ומתמשכים עם האקדמיה והחברה בישראל.

אוניברסיטת חיפה

סנאט אוניברסיטת חיפה בתוקף סמכויותיו המוענקות לו
על-ידי חוקת האוניברסיטה ובהתאם להמלצות הנשיא והוועד המנהל

מעניק בזאת

לג'וליה קריסטבה

את התואר

דוקטור לפילוסופיה לשם כבוד

בהוקרה על מצוינות אקדמית יוצאת דופן המשלבת חזון אינטלקטואלי, חברתי ואנושי;
על ההבנה שמדע מתקדם מחייב לעיתים ניפוצם של מסגרות וגבולות קיימים ומיזוגן של
דיסציפלינות שונות; על תרומתה החברתית והאינטלקטואלית לקידום מעמד האישה ולשוויון
בין המינים; על חדשנות מחקרית שהובילה להרחבת תחום הפסיכואנליזה לעיסוק בפוליטי
ובתיאולוגי; על עיצוב מושגים בעלי השלכות מרחיקות לכת על הפילוסופיה של החינוך, והצגת
שאלות מכריעות המעסיקות חוקרים והוגים ברחבי העולם, ובהם בפקולטה לחינוך
באוניברסיטת חיפה.

ניתן בחיפה, ישראל

כ"ז באייר תשע"ד, 27 במאי 2014

פרופ' דוד פרג'י
רקטור

עמוס שפירא
נשיא

עמי אילון
יו"ר הוועד המנהל